

Afganistan: Analiza geoprzestrzenna pokazuje obecną sytuację pod rządami talibów

Kiedy talibowie przejęli kontrolę nad Afganistanem w sierpniu 2021 r., jedną z ich pierwszych decyzji było wprowadzenie zakazu uprawy maku. Wstrzymanie handlu tak powiązanego z gospodarką kraju musiało wpłynąć na jego najbiedniejszych mieszkańców.

Richard Brittan, dyrektor zarządzający firmy Alcis, zajmującej się analizą geoprzestrzenną, zabrał się do pracy, tworząc jasny obraz skutków humanitarnych tej decyzji. Dzięki wykorzystaniu zdjęć satelitarnych o wysokiej rozdzielczości i technologii GIS, analiza Alcis pozwoliła opowiedzieć o ludzkim cierpieniu i niestabilności politycznej, aby wesprzeć działania pomocowe. Dzięki mapom i danym analitycy mogą bowiem monitorować kluczowe czynniki, w tym zmiany w uprawach i przemieszczanie się migrantów do Europy.

„Znajdujemy się w szybko ewoluującej przestrzeni, w której wykorzystanie narzędzi geoprzestrzennych i danych wywiadowczych obrazuje dynamikę tego, co się dzieje” – powiedział Brittan. „Wraz ze wzrostem ilości i rozdzielczości danych przestrzennych, możemy uzyskać naprawdę ważne spostrzeżenia”.

Firma Alcis ma 20-letnie doświadczenie w Afganistanie i pracowała w wielu innych niestabilnych regionach świata –

zbierając dane, dostarczając rozwiązania informacyjne i doradzając w zakresie polityki. Jej klientami są rządy krajowe, agencje międzynarodowe, banki, prywatne firmy i Organizacja Narodów Zjednoczonych.

Zrozumienie potrzeb ludności

W takich miejscach, jak Afganistan, gdzie chaos konfliktu wymusza częste przeprowadzki, trudno jest uzyskać dokładną mapę miejsc zamieszkania ludzi. Od 2017 roku ponad 1,5 miliona Afgańczyków zostało wewnętrznie przesiedlonych, a w ciągu ostatnich 50 lat – 7 milionów Afgańczyków wyemigrowało do innych krajów.

Alcis wykorzystuje GIS, zdjęcia i informacje od mieszkańców do mapowania aktualnych warunków wpływających na ludzi i gospodarkę krajów, gdzie toczą się różne konflikty.

Afgańscy policjanci niszczą pola maku opiumowego w pobliżu Faizabadu w Afganistanie.

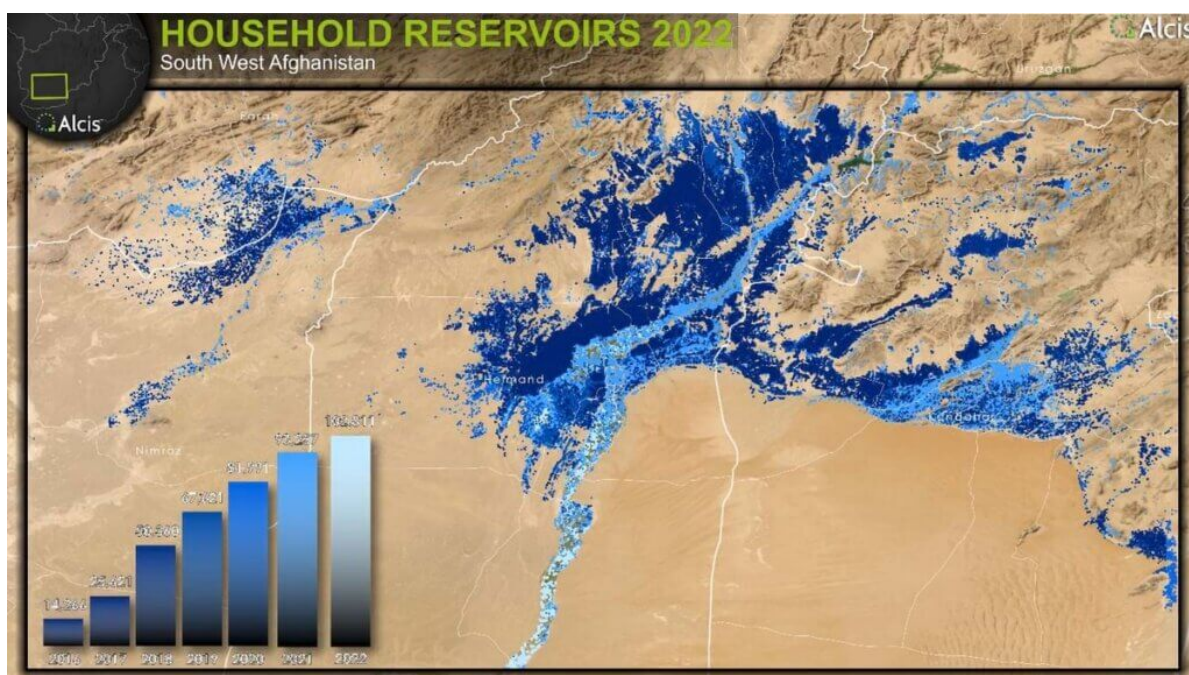
GIS zapewnia obraz sytuacji, aby ujawnić, gdzie znajdują się zagrożeni ludzie i kto ma przewagę. Formuła uwzględnia takie czynniki, jak gęstość zaludnienia, stan upraw, kto uprawia sady i winnice o wyższej wartości, liczbę zwierząt gospodarskich, to, czy światła w gospodarstwach są włączone w nocy, odległość do dróg i rynków oraz dostęp do opieki zdrowotnej lub edukacji. Dzięki tym informacjom organizacje pomocowe mogą zobaczyć, gdzie należy zareagować, i kto potrzebuje pomocy. Alcis dostarcza informacje organizacjom humanitarnym, takim jak Amerykańska Agencja Rozwoju Międzynarodowego (USAID) i Światowy Program Żywnościowy.

Zagłębianie się w szczegóły

Analiza oparta na lokalizacji ujawniła interesujące trendy na temat zużycia wody i produkcji maku w Afganistanie. Niedobór

wody jest powodem do niepokoju w regionie pustynnym, co może prowadzić do powszechnego przesiedlenia ludzi w przypadku wyczerpania wód gruntowych. Alcis odkrył trend polegający na tym, że rolnicy używają pomp zasilanych energią słoneczną do pobierania wody z warstwy wodonośnej pod pustynią w południowo-zachodnim zakątku kraju. Od 2022 roku powstało tam ponad 100 tys. zbiorników wodnych.

„Tu jest tylko jeden dom pobierający wodę do nawadniania upraw” – powiedział Brittan, wskazując elementy na mapie. „Ciemnozielony obszar to mak opiumowy; obok jest pszenica”.

Alcis wyznaczył rozwój zbiorników wodnych na pustyni w południowo-zachodniej części Afganistanu.
(Mapa dzięki uprzejmości Alcisa)

Afgańscy rolnicy używają paneli słonecznych do pompowania wody do zbiorników.
(Zdjęcie dzięki uprzejmości Alcis)

Pustynna ziemia w prowincji Helmund jest obecnie uprawiana przy użyciu wody czerpanej ze studni.
(Zdjęcie dzięki uprzejmości Alcis)

Z danych wynika, że wielu rolników nie jest właścicielami gruntów. Firma Alcis ustaliła więc, że najbardziej zmarginalizowani Afgańczycy uprawiają mak, pobierając wodę, której potrzebują, ale nie mają praw do długoterminowego zarządzania ziemią, na której to robią.

W ramach działań związanych ze śledzeniem zużycia wody, Alcis mapuje przyczyny i skutki zaistniałych zmian. Susza obniżyła poziom wód gruntowych, zmuszając rolników do kopania głębszych studni. W efekcie konflikty o wodę przenoszą się również do Iranu, rodząc przemoc wśród osób mieszkających w pobliżu granicy.

„Co się stanie, gdy woda wyschnie? Prawie 2 miliony ludzi ruszy w drogę.” – powiedział Brittan, wskazując na mapę.

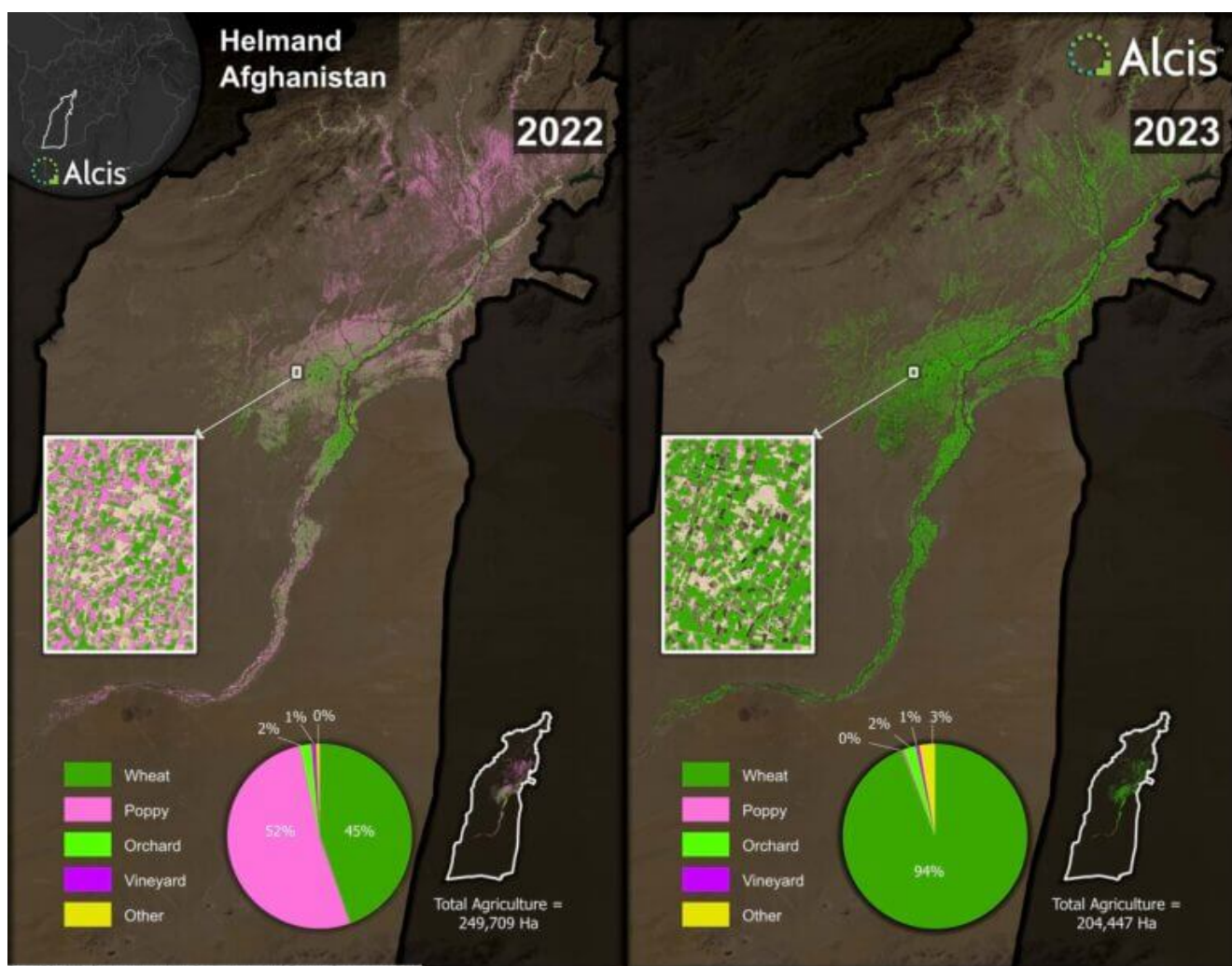
Ta zdolność do określania punktów krytycznych pomaga organizacjom pomocowym przewidywać zmieniające się potrzeby. Kiedy zmieniają się wzorce pogodowe lub przychodzą raporty o wysychających studniach, analitycy mogą dostrzec szersze implikacje, które zmapował Alcis.

Informowanie o polityce w celu pomocy ludziom

David Mansfield, często współpracujący z Alcis, dostarczył informacji na temat aktualnych warunków w Afganistanie. W ciągu czterech miesięcy przeprowadził ponad 300 wywiadów z rolnikami oraz producentami i handlarzami narkotyków. Dane te zostały dodane do mapy, ujawniając 85-procentowy spadek

produkcji maku w całym kraju w 2023 roku. Analiza wykazała również, że cena opium wzrosła 10-krotnie od czasu wprowadzenia zakazu, a wielu właścicieli ziemi posiada zapasy opium. Alcis obliczył, że całkowite zapasy opium przekraczają 13 tys. ton.

„Z punktu widzenia globalnej wojny z narkotykami mamy tu do czynienia z niezwykle historią o ograniczaniu produkcji” – powiedział Brittan. „Jednak korzyści odnoszą właściciele ziemscy, którzy posiadają zapasy i są powiązani politycznie. Tracą na tym ubodzy w ziemię i dzierżawcy. Wielu z nich już wyjechało z kraju”.

Po tym, jak Talibowie zakazali produkcji maku, nastąpiła dramatyczna zmiana.

Alcis nadal monitoruje produkcję rolną i jej wpływ na lokalne społeczności i rodziny.

Brittan niedawno przedstawił rządowi Wielkiej Brytanii i innym partnerom raport na temat sezonu opiumowego w Afganistanie w 2024 roku. „Zastanawialiśmy się, komu uprawa opium uchodzi na sucho, kto na tym stracił i co to oznacza dla bezpieczeństwa żywnościowego i źródeł utrzymania ludności” – powiedział Brittan. „Ponadto przyjrzeliliśmy się zagrożeniu, jakie produkowane narkotyki mogą mieć dla krajów będących ich konsumentami”.

Poszerzanie świadomości w innych miejscach

Praca Alcisa w Afganistanie doprowadziła także do objęcia monitoringiem innych regionów. Firma niedawno zakończyła analizę migracji z Turcji, Libii i Egiptu do Europy. Analizując poziom bezpieczeństwa żywnościowego w Ugandzie, w regionie, w którym ponad 20 procent ludzi spożywa mniej niż jeden posiłek dziennie, analitycy Alcisa zmapowali miejsca zamieszkania ludzi. Następnie pracowali nad znalezieniem najbardziej potrzebujących pomocy spośród nich w celu dystrybucji żywności w okresie głodu. Inne trwające prace pomagają organizacjom zdrowotnym dotrzeć ze szczepionkami do ludzi w odległych regionach.

Często ta praca ma fundamentalne znaczenie dla bezpieczeństwa nie tylko w danym regionie, ale w znacznie szerszej skali. Jednak aktualne i kompleksowe dane dotyczące wielu regionów nie zostały jeszcze zmapowane. „Organizacje humanitarne i rozwojowe zdają sobie sprawę, że dziesiątek milionów ludzi po

prostu nie ma na mapie” – powiedział Brittan.

Wiedza o tym, gdzie znajdują się ci ludzie, zwłaszcza ci, którzy zmagają się z trudnościami, ma kluczowe znaczenie dla skutecznego dostarczania pomocy ratującej życie. Dzięki dostępowi do unikalnych danych, wykorzystaniu nowych technologii i ciągłym innowacjom, Alcis zapewnia usługi informacji geograficznej (GIS), które umożliwiają lepsze zrozumienie sytuacji, podejmowanie skuteczniejszych decyzji i osiągnięcie lepszych wyników przez organizacje pomocowe.

Alcis od 20 lat śledzi nielegalne działania gospodarcze i przepływ narkotyków w Afganistanie, korzystając z analizy GIS i zdjęć satelitarnych.

Kluczowe wnioski:

- Analitycy Alcis ujawniają zmiany w produkcji rolnej w Afganistanie.
- Mapy bogate w obrazy i dane pomagają analitykom określić zwycięzców i przegranych zmian politycznych i klimatycznych.
- Uzbrojone we wnikliwe mapy organizacje pomocowe docierają do potrzebujących w odległych regionach.